

Тиэмэтэ: Саха норуотун урукку олоҕо.

Соруктара:

Уорэтэр: Оҕолорго обугэлэрбит былыргы олохторун, кинилэр туттубут тэриллэрин, дьарыктарын хатылаабын; саха ыьиттэрин ааттарын , аналларын,туохтан хайдах онороллорун хатылаабын, болҕомтолорун тардыы.

Кордоруллэр- туттуллар тэриллэр:

Балаҕан ойуулаах пазл, хомус, обугэ хоьо(балаҕан),балаҕанна дьарыктаныыга туттуллар саха ыьитэ – хомуоьа, комулуок оьох, туос, сахалыы оонньуурдар.

Дьарыктаныы барыыта:

-Утуо күнүнэн оҕолоор!

-Оҕолоор, биьиги былыр- былыр обугэлэрбит тугунан дьарыктанан, хайдах олорбуттарын коруохпут.

-Обугэлэрбит диэн кимнээби ааттыыбыт оҕолор?

Оҕолор эппиэттииллэр.

-Оҕолоор корун эрэ мин эьиеэхэ тугу эрэ аҕаллым, аьан корун эрэ.(кэнбиэр биэрэрэбин оҕолорго)

Остуолга оҕолор балаҕан ойуулаах пазл онороллор.

- туох таьыста?

Оҕолор: Балаҕан

- Оҕолоор, балаҕан туьунан кэпсээн эрэ

Кэпсииллэр балаҕан туьунан тугу билэллэрин.

- Чэ эрэ, оҕолоор, мин эьигитини обугэлэрбит балаҕаннарыгар күүлэйдэтэ ынырабын.

-Билигин бары харахпытын симэбит уонна хомус аптаах тыаьынан балаҕанна баар буолуохпут.

Иитээчи хомус тыаьатар, оҕолор балаҕанна баар буолаллар (обугэ хоьо),балаҕанна комулуок оьох,тогурук остуол, сахалыы ыьиттэр, талаьынан, туобунан,маьынан оноьуллубут оонньуурдар.

-Оҕолоор , ыьиттэри корун эрэ,бу саха ыьиттэрэ дии?Ханнык ыьиттэр баалларый? Туохтан оноьуллубуттарый? Бу ыьиттэргэ ханнык аьы кутан сииллэр эбитий?

Оҕолор кэпсииллэр.

-Комулуок оьох туьунан тугу билэбитий

Оҕолор кэпсииллэр (ас астыыллар, олонхо этэллэр).

- Биьиги эмиэ олонхо этэбит дии?

- Чэ.эрэ , ким комулуок иннигэр олонхо этиэн баьарар?

Биир о5о олопоско олорон олонхо этэр (эрдэ уорэппит олонхолорун этэр)

Иитээччи о5ону хайгыыр.

- О5олоор обугэлэрбитигэр эьиэхэ баар курдук оонньуурдара суохтар этэ дии? Тугунан оонньуур оностоллор эбитий?

О5олор кэпсииллэр.

-Ханнык сахалыы оонньуурдары билэбитий?

О5олор (хабылык,хаамыска,мас тардыыы,хапса5ай,ыстана уо.д.а.)

-Корун эрэ оонньуурдарын (талах ынахтар,хабылык,хаамыска,куугунуур бааллар)о5о бэйэтэ талан ылбыт оонньуурдарынан оонньоон корор.

Иитээччи туоьунан оноьуллибүт о5ус оонньууру кордорор.

-О5олоор, обугэлэрбит туостан о5олоругар о5устары онороллоро. Ол туос о5устарынан маннык оонньууллара: биирдии о5о5о биирдии туос о5устаатхтара,о5устарын аатын этэллэр , остуолга тардыллыбыт сурааьынна утары түруораллар, хамаанда бэрилиннэ5инэн о5устарын үрэллэр.Ким о5уьа тиэрэ туспут ол хотторор.

- Биьиги эмиэ туоьунан о5устары оностон коробут?

О5ус быьыылаах шаблонунан туоска уруьуйдаан кырийаллар(кыптыый,харандаас,о5ус шаблона) сүгэ сылдыар сумкабыттан биэрэбин,хас биирдиилэригэр.Бүтэрэн баран оонньоон короллор.Хайаан да иитээччи о5оттон о5уьун аатын ыйытар.

- О5олоор уьуйааммытыгар барар чааспыт тийьэн кэллэ,миэхэ чугаьаан,хараххытын симин,аптаах хомуспун тыаьатыам.

Уьуйааммытыгар топтору кэлэбит.

-О5олоор ханнык сахалыы астары билэбитий?

О5олор билэр астарын этэллэр.

- Мин эьиэхэ бүгүн о5олорбор обугэлэрбит собулээн сиир астарын «Алаадынан»кундулуохпун ба5арабын.

Бары уорэ -кото сиибит

План-конспект занятия

Для старшей группы

Тема: Саха норуотун урукку олоҕо.

Воспитатель: Лонгинова Наталья Семеновна